

JAKOB HATTELAND BYGG AS
Stokkastrandvegen 85
5578 NEDRE VATS

Kontakt saksbehandler

Kirsten Redmond Kristiansen, 51568777

Vedtak om tillatelse til utfylling i sjø ved Åmsosen - Vindafjord kommune - Jakob Hatteland Bygg AS

Statsforvalteren har ferdigbehandlet søknaden fra Jakob Hatteland Bygg AS av 30.10.2020 og har besluttet, på visse vilkår, å gi tillatelse etter forurensningsloven og forurensningsforskriften til arbeid i sjø.

Vilkårene fremgår på side 13-14.

Tillatelsen omfatter utfylling på Åmsosen i to deler. Det er nødvendig å først fylle en sjeté for å kontrollere geotekniske forhold på Øyra. Når stabilitet er dokumentert, er det tillatt å fylle resterende areal. Totalt er det tillatt å fylle et område på 16 000 m², og rammen på tillatelsen er inntil 45 000 m³ sprengstein.

I tillegg er det satt krav om bruk av siltgardin og tidsbegrensning av hensyn til fisk.

Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad av 30.10.2020 fra Ing John Alvseike Rådgivende Ingeniørfirma på vegne av Jakob Hatteland Bygg AS om tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 16. Søknaden omfatter utfylling i sjø ved eiendommene 108/7, 92, 111 og 112, Nedre Vats i Vindafjord kommune. Området er kjent som Øyra og Åmsosen. Tiltaket er planlagt for å vinne landareal til fremtidig utvidelse av industriområdet i Nedre Vats.

Søknad

Jakob Hatteland Bygg AS (JHB) ønsker å utvide sitt land-areal innenfor planavklart grense for fylling i sjø. I senere tid har utvidelse av JHB sin virksomhet måtte bli lagt til andre områder enn Nedre Vats og Vindafjord kommune, på grunn av manglende areal. Ferdig utfylt areal vil brukes til forretning/kontor og parkbelte.

Det er søkt om utfylling i sjø med ca. 45 600 m³ sprengstein masse fra dagen, og tiltaket vil berøre et sjøbunnsreal på 18 900 m². Det skal fylles fra land med lastebil og gravemaskin. Massene er tatt ut på industriområde i Aksdal, og har i senere tid vært oppbevart i et godkjent, midlertidig massedeponi på

JHB sin eiendom i Nedre Vats. Ifølge søknaden består massene av tonalittisk gneis, og det er brukt skyteledning som inneholder kobber ved sprenging.

Sjødybden i utfyllingsområde er mellom 0,0 – 1,43 m i tidevannssonen.

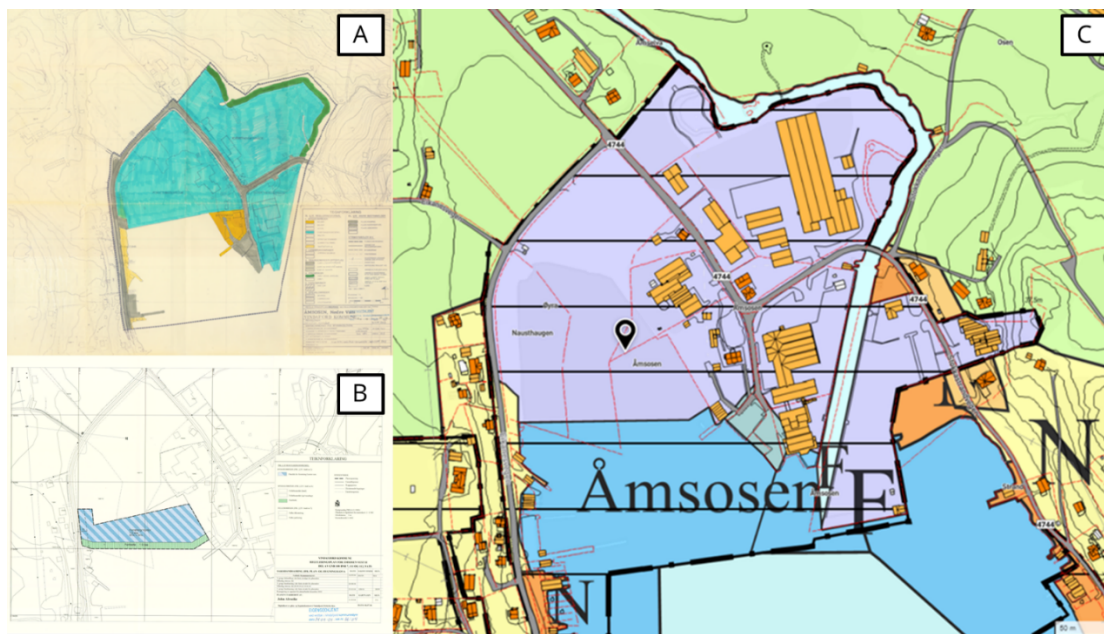
JHB har tidligere hatt en tillatelse fra Statsforvalteren (da Fylkesmannen) til utfylling av hele det omsøkt området i sjø. Tillatelsen ble gitt 04.07.2005. Utfyllingen ble påbegynt langs Eikanesvegen og langs Stokkastrandvegen, men er ikke ferdigstilt. JHB har gitt uttrykk for at arbeidene har foregått kontinuerlig siden tillatelsen ble gitt, med varierende intensitet alt etter tilgang til egnede masser med høy nok kvalitet. JHB anfører å ha holdt lokale myndigheter orientert og dermed har opptrådt korrekt, men har tatt til etterretning at Statsforvalteren har varslet at tiltaket krever en ny tillatelse da det er gått over 10 år siden forrige tillatelse ble gitt, jf. forurensningsloven § 18. JHB ønsker å starte arbeidene så snart nødvendig tillatelse foreligger.

Avklaring med kulturminnemyndighet

Tiltak i sjø utføres ofte i områder som kan ha potensiale for funn av kulturminner, og det er fare ved utførelsen av tiltak at kulturminner tildekkes eller ødelegges. Statsforvalteren samarbeider med kulturminnemyndighetene slik at forholdene er avklart på forhånd. Vi viser til uttaler som er mottatt fra Stavanger maritime museum og Rogaland fylkeskommune.

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. Utvidelsen av landareal i Øyra er avklart i reguleringsplaner fra 1991¹ og 2004², og området er vist som industriareal i gjeldende kommuneplan for Vindafjord³. Det er i kommuneplanen spesifisert at reguleringsplanen er gjeldende for dette område.

Figur 1: Plankart for tiltaket i Nedre Vats. Reguleringsplan fra 1991 (A), reguleringsplan fra 2004 (B) og utklipp fra gjeldende kommuneplan for Vindafjord kommune (C).

¹ Reguleringsplan for Åmsosen, Nedre Vats. PlanID: 1160-91-04. Vindafjord kommune. Godkjent 03.04.1991

² Reguleringsplan for Åmsosen Vest: Plan ID: 1160-04-09. Vindafjord kommune. Vedtatt 14.09.2004.

³ Kommuneplan for Vindafjord kommune 2017 – 2029. Arealdel vedtatt i kommunestyret 20.06.2017.

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

Det er i Temakart-Rogaland⁴ registrert en stor ålegrasforekomst med verdi A (*svært viktig*) i og rundt tiltaksområdet (figur 2). Ålegrasengen strekker seg langs vestsiden av Vatsfjorden til Liaholmen og Eikanesholmen, og på østsiden til Kvigenesgrunnen, og har høy verdi grunnet størrelse og overlapp med et regionalt viktig gytefelt for torsk⁵. Gytefeltet er klassifisert med middels eggtetthet og god retensjon⁶.

Ålegrassamfunnet ble undersøkt av Lars Dalen i oktober 2020⁷. Det er påvist at det ikke er ålegras innerst i Åmsosen. Innslag av smalålegras (*Zostera angustifolia*) og vanlig ålegras (*Zostera marine*) forekom spredt mellom 0,3 – 1 m dyp. Tettere forekomster av ålegras startet på 1 m dyp. Norconsult viser til at en slik utbredelse av ålegras er forventet da denne må leve neddykket gjennom hele tidevannsyklusen. Norconsult også viser til at områder grunnere enn 0,5 m vil falle inn i kategorien bløtbunnsområder i strandsonen, med verdi C «*lokalt viktig*».

Åmselva er en langt og produktiv elv for laks, og en dokumentert sjøørretbekk⁸. Det er også registrert elvemusling (*Margaritifera margaritifera*), en norsk ansvarsart, i nedre deler av vassdraget⁹. Elvemuslinglarver lever på gjellene til fisken, slik at bevaring av fiskebestandene i slike elver er svært viktig for at populasjoner av elvemusling overlever.

Åmsosen/Øyra er kjent for et diverse fugleliv. Det er registrert flere funn av sårbar og nær truede fugler, inkludert ærfugl, fiskemåke, hettemåke, sjøorre, horndykker og dvergdykker¹⁰. I tillegg er den kritisk truede arten lomvi observert i området. Knoppsvanen, som er fredet, er kjent til å oppholde seg i Åmsosen, i tillegg til flere arter av ender. Havørn og gråhegre er også observert i området.

Figur 2: Utklipp fra Temakart Rogaland som viser registrert ålegrasforekomst (blå stiplet linje) og truet arter (symboler).

⁴ <https://www.temakart-rogaland.no/>

⁵ [Faktaark for ålegrassamfunn – Nedre Vats](#). Naturbase.

⁶ [Fiskeridirektoratet kartdatabase Yggdrasil](#)

⁷ Utfylling Åmsosen, Nedre Vats – Vurdering av avbøtende tiltak for å redusere fyllingens konsekvens på områdets naturverdier og økologisk funksjon. Norconsult. 05.02.2021.

⁸ Registrering av sjøørretbekker, [ArcGIS online](#).

⁹ Bonitering og gytefisketelling i Åmselva, høst 2016. UniResearch Miljø – Laboratorium for ferksvannøkologi og innlandsfiske. LFI-rapport nr: 288. 23.02.2017.

¹⁰ [Artsobservasjoner](#)

Vannforekomst

Ifølge Vann-nett¹¹ ligger tiltaksområdet i vannforekomsten «Vatsfjorden», som tilhører vanntypen kystvann. Vannforekomsten er klassifisert med økologisk tilstand «moderat» og kjemisk tilstand «undefinert». Det er kvalitetselementene relatert til bløtbunnsfauna som gir den dårlige økologiske tilstanden i vannforekomsten. Vannforekomsten er registrert som påvirket i middels grad av diffus avrenning fra fulldyrket mark og punktutslipp fra renseanlegg, samt i liten grad av punktutslipp fra industri. Vatsfjorden er også påvirket av punktutslipp fra basen til AF-Decom på Raunes, som tilhører vannforekomsten «Yrkefjorden» men ligger nært vannforekomstens grense til Vatsfjorden.

Bunnforhold og sediment

Det er ikke utført sediment-undersøkelser på Øyra, slik at forurensningsgraden er ikke kjent. Det har tidligere vært utslipp av avløpsvann direkte på Øyra, men dette avløpet er per dags dato lagt lengre ut i Vatsfjorden. Ifølge Ing. John Alvseike¹² var det et mobilt anlegg som stod en kortere periode i forbindelse med legging av oljegrus på offentlige lokale veier på sekstitallet. Lenger ut, i enden av Vatsfjorden, ligger AF Decom, men det ventes ikke at denne virksomhet har bidratt til forurensning på Øyra. Det er ettersendt kopi av prøveresultater¹³ fra sedimenter ved tre sjøhusanlegg (eiendommene 105/115, 116 og 117), som ligger ca. 300 m sør for tiltaksområdet. Resultatene er ikke tolket av kvalifisert personell, og det foreligger heller ikke informasjon om prøvetaking. Etter gjeldende veileder for klassifisering av sedimenter (M-608) er det ikke påvist forurensning i disse prøvene. Statsforvalteren er også kjent med andre prøver tatt i nærheten av tiltaksområder, der det ikke ble påvist forurensning.

Det er i notat fra Prosjekt Konsult AS¹⁴ oppgitt at grunnen består av tykk fast morene, med tynn marin avsetning. Det er gjennomført inspeksjon og tatt stikkprøver med håndholdt stålstang som lar seg presse ned ca. 0,5 m gjennom eksisterende masse.

Høring

Statsforvalteren har vurdert behov for forhåndsvarsling i henhold til forurensningsforskriften § 36. I dette tilfellet er tiltaket tidligere gitt en tillatelse etter forurensningsloven. Etter vår vurdering var det behov for å innhente kunnskapsoppdatering fra offentlig etater, samt innspill fra naboer som ble regnet som direkte berørt av tiltaket. Søknaden ble derfor sendt på en begrenset høring. Statsforvalteren mottok 8 høringsuttalelser.

Høringsuttalelser

Stavanger maritime museum

Stavanger maritime museum viser til at det i 2000 ble gjennomført en befaring av Åmsosen i regi av Stavanger sjøfartsmuseum, etter å ha vurdert området til å ha potensiale for funn av kulturminner under vann. Det var svært lav vannstand under befaringen og store deler av reguleringsarealet lå bart. Det ble konkludert med at området ville ha vært for grunt for større fartøyer, og utover vanlig trafikk med småbåter ville den marine trafikken være begrenset eller minimal. Stavanger maritime museum har konkludert med det samme, basert på ortofoto og tidligere reguleringsplaner, samt at det er lav risiko for konflikt med kulturminner under vann. Det konkluderes med at Stavanger maritime museum har ikke merknad til omsøkt tiltak.

---

¹¹ www.vann-nett.no

¹² Brev fra Ing. John Alvseike Rådgivende Ingeniørfirma. 01.12.2020.

¹³ Analyserapport – Eurofins Environment Testing Norway AS. Sedimentprøver. 06.03.2017.

¹⁴ Notat fra Prosjekt Konsult AS. Gnr. 108/111 Jakob Hatteland Bygg AS. Åmsosen, Nedre Vats, Vindafjord. Vedrørende utfylling i sjø. Vurdering av fylling og stabilitet. 30.09.2020.

Rogaland fylkeskommune

Fylkesrådmannen har vurdert søknaden som sektormyndighet innenfor kulturminnevern. De viser til e-post sendt til Statsforvalteren fra Stavanger maritime museum. Fylkeskommunen minner om stanse og meldeplikt dersom det skulle bli funnet kulturminner.

Norges Miljøvernforbund

Norges Miljøvernforbund spør om hvorfor det ikke er stilt krav til risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) som de mener er et krav. De viser også til at den omsøkte søyleøyren er en av to i fjorden og er et matfat hele året for store flokker av svaner og ender. Norges Miljøvernforbund viser til at kunnskapen vi har i dag er på et helt annet nivå enn når det første gang ble søkt om mudring, samt at det er ikke foreligger konkrete planer om utbygging på dette området. Til slutt påpeker Norges Miljøvernforbund at det er lagt lite vekt på det marine habitatet som blir ødelagt og borte. De viser til at alle har et stort ansvar for miljø, natur og ikke minst dyr- og fugleliv som lever på våre betingelser ute i naturen.

Fiskarlaget Vest

Fiskarlaget Vest viser til at det er registrert et gytefelt i tilknytning til det omsøkte utfyllingsområdet, samt at det foregår fiske etter andre arter, da en har «nye» fiskeri som leppefisk og kreps. Fiskarlaget Vest går ikke imot utfyllingen, men mener at arbeidet må gjennomføres på en skånsom måte, og at det må brukes rene masser. Fiskarlaget Vest minner om at fiskerinæringen er basert på fornybar biologisk produksjon som er grunnleggende avhengig av et rent og produktivt kyst- og havmiljø.

Fiskeridirektoratet, region Sør

Fiskeridirektoratet viser til at det er registrert et større ålegrassamfunn i tiltaksområdet som er klassifisert som svært viktig, altså av nasjonal interesse å ivareta. Videre vises det til at det er registrert gytefelt for kysttorsk i hele Vatsfjorden. Noe lengre ut i fjorden er det registrert fiskeområder for passive redskap for andre torskfisker som lyr og hyse, samt der er gyteområder for disse. Det er også registrert låssettingsplass et lite stykke unna. Fiskeridirektoratet mener at det kan derfor forventes pelagisk fiske (notfiske) etter flere arter gjennom året, samt at det kan utøves yrkes- og fritidsfiske i Vatsfjorden. Fiskeridirektoratet anser Vatsfjorden som et rikt ressurs- og bruksområde.

Fiskeridirektoratet har også redegjort for konsekvensene av tiltaket. Ålegras har en høy verdi på flere måter, og økologisk funksjon omfatter ikke bare oppvekststed for mange fiskearter, men også kommersielle fiske- og skaldyrarter. Ålegraseng er også viktig næringsområde for fisk og fugl, og bidrar til å bl.a. binde næringsstoffer, føre O₂ ned i vannet, ta opp CO₂ og bedre levevilkårene for en rekke arter. Fiskeridirektoratet påpeker at det er knyttet internasjonale forpliktelser til naturtypen ålegraseng, og at ålegressets utbredelsesområde og omfang varierer fra år til år. Ålegras har, ifølge uttalelsen, lav evne til å restituere seg etter inngrep, og tiltak som utfylling i ålegrasområder vil være svært negativt. Fiskeridirektoratet viser til at ålegrasengene i Vatsfjorden allerede er utsatt og påvirket av brygger og båter, samt utvidelser av småbåtanlegg i senere tid.

Fiskeridirektoratet viser også til at kysttorskbestanden er på et historisk lavmål. Gytefeltet i Vatsfjorden er klassifisert som et regionalt viktig gytefelt. Egenskapene til dette gytefeltet tilsier at gyting her kan føre til betydelige populasjonsstrukturer. Blant annet er området klassifisert med god retensjon, og kysttorsk er svært stedbundet og yngler i bunnvegetasjon som ålegras. Dette betyr at det i Vatsfjorden vil være en negativ effekt for gyteområdet og den lokale bestanden av fisk dersom vegetasjon blir påvirket.

Fiskeridirektoratet viser til at fylling i sjø bør unngås, og må uansett gjennomføres så skånsomt som mulig, slik at det omkringliggende marine miljø er så liten grad som mulig påvirket. Omfattende og

støyende tiltak i sjø bør uansett foregå i vinterhalvåret, fortrinnsvis i perioden september/oktober-februar, når livet i sjøen er mest i ro. I dette tilfellet ville Fiskeridirektoratet region Sør forutsatt at særlig støyende og omfattende arbeider i sjø ikke hadde vært foretatt i perioden februar-april, som anses som mest intense gytetid for torsk og de andre torskefiskene i området.

Fiskeridirektoratet region Sør fraråder sterkt at det gis tillatelse til fylling i dette området, av hensyn til marine ressurser og marint miljø.

Ståle Jøtne (nabo)

Jøtne viser til at det ikke er utført geoteknisk grunnundersøkelser eller vurderinger av tiltaket, og viser til at området ligger under marin grense og sjøbunnen er leirholdig. Jøtne mener at det bør foreligge vurdering av områdets stabilitet og mulighet for kvikkleire. Det stilles spørsmål ved tiltakets effekt på sjøbunn, stabilitet, heving av sjøbunn foran fyllingen som følge av fortrengeing og oppvirvling av finstoff, og hvordan disse faktorene vil påvirke naboene.

Jøtne viser i tillegg til at det er tidligere funnet forhøyende PAH-verdier i fjorden, og mener at disse kan stamme fra et oljegrusverk som tidligere sto på kaien i Åsmosen (1964). Jøtne viser til at det burde foreligge miljøtekniske undersøkelser for å forsikre at gamle forurensede masser ikke virvles opp i forbindelse med anleggsarbeidene.

Til slutt viser Jøtne til fuglelivet, som vil bli påvirket av tiltaket med at det omsøkte tiltaket tar vekk deres matfat.

Jon Aakerol (nabo)

Aakerol viser til at det omsøkte utfyllingsområdet er et beiteområde for svaner, ender, tjeld og måker, og at spesielt svaner er avhengig av grunner. Det vises også til at ørret og laks synes i området, og at Aakerol derfor tror at disse beiter i området før de går til elva. Naboen er også bekymret for at utfyllingen vil medføre en fortrengeing av bunnsedimentene som vil igjen påvirke deres eiendom.

Bjarte Ohm

Bjarte Ohm påpeker forhold tilknyttet drening av sin eiendom. Det er i ettertid bekreftet av Ohm at forholdene som drøftes i høringsuttalelsen ikke vil bli påvirket av utfyllingstiltaket.

Søkers kommentar til høringsuttalelser

I henhold til forurensningsforskriften § 36-4, andre ledd, ble søker forelagt innkomne uttalelser, og gitt anledning til å komme med merknader til disse. John Alvseike, Rådgivende Ingeniørfirma har svart på uttalelsene på vegne av Jakob Hatteland Bygg AS.

Søker viser til at det tidligere er fylt ut langs Eikanesvegen uten at denne utfyllingen synes å ha endret grunnforholdene. I tillegg viser søker til at beregninger viser at grunnen tåler belastning av fyllingen med god margin. Søker viser til at omlegging av klokkautslipp, til dels finansiert av Jakob Hatteland Bygg AS, har medført at planteliv og dyreliv i Åmsosen/Øyra har fått bedre forhold. Det vises til resultater fra tidligere sediment-undersøkelser der det ikke ble påvist forurensning, men at det også er planlagt forseingling av sjøbunn i utfyllingsområdet med bruk av duk.

Når det gjelder ålegras, viser søker til at der det er mudret foran naust og brygger, har ålegras re-etablert seg i betydelig mengder på relativt kort tid.

Statsforvalterens kommentar til mottatte høringsuttalelser

I svar til Norges Miljøvernforbund avd. Vats, viser Statsforvalteren til vår vurdering av behov for forhåndsvarsling. Som følge av Jøtne sin uttale ble det etterspurt stabilitetsvurdering for utfyllingen. Flere av de innkomne høringsuttalelser, samt svar fra søker, påpeker biologisk mangfold i Øyra. Statsforvalteren viser til våre vurderinger og de fastsatte vilkår i tillatelsen, der det tas hensyn til biologisk mangfold i og rundt tiltaksområdet.

Statsforvalteren har ingen andre spesielle merknader til innkomne uttalelser, og viser til våre vurderinger og fastsatte vilkår i tillatelsen.

Statsforvalterens vurdering

Rettslig grunnlag

Statsforvalteren har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på *føre-var-prinsippet*. Naturmangfoldet gjelder arters bestands-situasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomstene i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten *Vatsfjorden* endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelse etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Stabilitet

Utfyllingsarbeidene gjennomføres på et bløtbunnsområde, Åmsosen. Det er ikke gjennomført miljøteknisk grunnundersøkelser i tiltaksområdet, men det er gjennomført stikkmåling ned til 50 cm og en beregning av stabilitet som viser at utfyllingen har tilstrekkelig bæreevne. Statsforvalteren er bekymret for stabilitet i grunnen under utfylling og i ettertid, da utglidning og fortrenging kan medføre nedslamming av nærliggende naturverdier i sjø, samt negative effekter for marine arter. Søker har vist

til at tidligere utført utfyllingsarbeid langs Eikanesvegen ikke har medført endring av grunnforholdene. Statsforvalteren mener at omfanget av hele utfyllingen vil kunne påvirke grunnforholdene annerledes og har derfor bedt Jakob Hatteland Bygg AS om å innhente miljøtekniske grunnundersøkelser og vurderinger.

Søker har informert om at forholdene på Øyra gjør slike undersøkelser vanskelig. Utstyret som skal brukes til undersøkelsene er for tunge til å kunne kjøre direkte ut på Øyra. Det er heller ikke dyp nok til å kunne bruke en flåte til prøvetaking. Søker har derfor bedt Statsforvalteren om å gi tillatelse til utfylling av sjeté, slik at grunnundersøkelsene kan gjennomføres.

Statsforvalteren viser til at det er en begrenset mengde masse som vil kunne fortrenkes i forbindelse med utfylling av sjeté. Statsforvalteren vurderer at denne utfylling først også kan være positiv for videre utfylling, siden den da vil få tid til å sette seg før videre utfylling i bakkant. For å sikre at arbeidene ikke medføre en endring i dybdeforholdene utenfor utfyllingsområdet, skal det gjennomføres før- og etterkontroll av sjødybde utenfor utfyllingsområde. Etterkontroll skal gjennomføres etter utfylling til sjetéen, og etter utfylling av resterende område.

Miljøtekniske grunnundersøkelser og data fra dybdekontroll før og etter utfylling til sjeté, skal være godkjent skriftlig av Statsforvalteren før resterende tiltak kan gjennomføres.

Generelt om forurensningsaspekter ved det omsøkte tiltak

Det er særlig tre aspekter med det omsøkte tiltak som kan medføre negativ påvirkning for naturmiljøet:

- arbeidene kan medføre tap av ålegraseng og bløtbunnsområder som er viktig for fugl og fisk
- arbeidene kan medføre partikkelspredning fra sjøbunn og utfyllingsmassene
- arbeidene kan medføre støy og rystelser som kan være forstyrrende

Tap av bløtbunnsområder

Vår kunnskap om bløtbunnsområder og deres økologiske funksjon er forbedret over tid, samtidig som det har vært økt press på utbygging av slike områder. En stadig nedbygging av strandsonen har medført at vi må ta vare på flest mulig bløtbunnsområder, som er et viktig matfat og oppvekstområde for en rekke marine arter og fuglearter som spiser fra strandsonen. I enkelte tilfeller vil bløtbunn kunne bygge seg opp igjen utenfor utfyllingsområdet. I dette tilfellet er det mindre sannsynlig at bløtbunn bygger seg opp igjen utenfor grunnet flytting og kanalisering av elveløpet. Vi har derfor vurdert at tiltaket medfører et varig tap av bløtbunnsområdet. Statsforvalteren har derfor vært svært skeptisk til at JHB skulle fylle ut hele Øyra, selv om utfyllingsområdet er planavklart. Vi har derfor forsøkt å få redusert området, for å kunne bevare noe av bløtbunnen.

JHB har ettersendt vurderinger av størrelsen på tiltaket som reduserer utfyllingsområdet fra 20,6 daa til 16 daa (figur 3A)¹⁵. Ved å gjøre denne endringen, var meningen at en del av tørrfallsområdet i sjø (figur 3B) ble bevart. Tørrfallsområdet er definert som areal fra 0,5 m under sjøkart null og opp til 0, og ifølge Norconsult¹⁶ viser målinger at område sørøst for planlagt utfylling ikke er tørrfallsområde (dyp >0,5 m). Reduksjon i utfyllingsområdet vil likevel redusere konflikten med ålegras, særlig en lokal kjent forekomst som ligger vest for bryggen nederst i figur 3.

Etter vår vurdering vil den foreslåtte reduksjonen i arealet være noe avbøtende for å hindre skade på ålegras. Reduksjonen vil gi noe mer område med grunnere forhold enn dersom utfylling ble

---

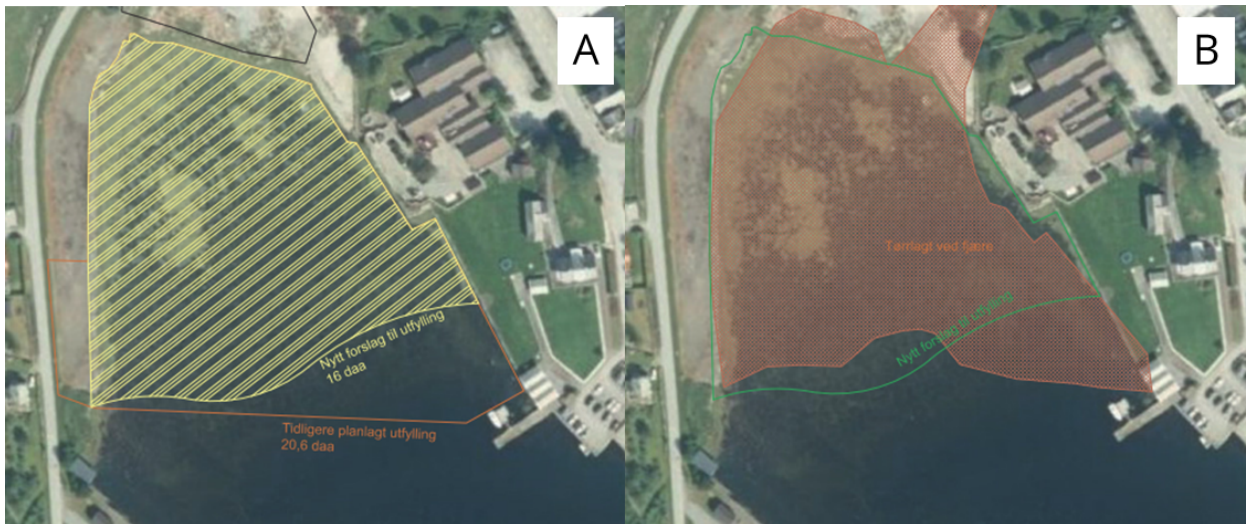
¹⁵ Anbefalt utforming av utfylling i Åmsosen. En landskapsarkitektvurdering med hensyn til marinbiologi. Holon AS. 21.01.2021

¹⁶ Utfylling Åmsosen, Nedre Vats – Vurdering av avbøtende tiltak for å redusere fyllingens konsekvens på områdets naturverdier og økologisk funksjon. Norconsult. 05.02.2021.

gjennomført i henhold til reguleringsplanen, men tapet av det bløtbunnsområdet som blir tørrlagt er ikke til å unngå dersom utfyllingen skal realiseres slik at arealet blir nyttig for søker. Statsforvalteren legger i denne saken vekt på at det er tidligere gitt tillatelse til utfylling av dette arealet, slik at tapet av bløtsbunnsområdet anses som allerede akseptert.

Figur 3: Flyfoto som viser opprinnelig planlagt utfyllingsområdet og nytt forslag til utfylling (A) og område som blir tørrlagt ved fjære (B).

Konsekvenser for ålegras

Det er rettet mye oppmerksomhet på tiltakets påvirkning på ålegras i Vatsfjorden. Ålegressenger har en viktig økologisk rolle i kystsonen da det har høy primærproduksjon, binder CO₂ og næringssalter, produserer oksygen og forbedrer vannkvaliteten¹⁷. De stabiliserer også bunnsedimenter og bidrar til å føre oksygen ned i sedimentet og motvirker råttne bunn. Ålegressenger er viktige habitat for mange arter, de er blant annet regnet som et viktig oppvekstområde for kysttorsk og for sjøørret som beiter i påvente av vandring inn i elvene. Områdene er viktig også for ål og andre fiskearter. Finstoff som spres fra utfyllingsarbeidene og som setter ut ifra vannsøylen, kan dekke overflaten av ålegresset og redusere lys og næringstilgang, som igjen kan redusere vekst av ålegresset. På sikt kan dette føre til at ålegressforekomsten reduseres. Dette er en naturtype som er spesielt hensynskrevende fordi det kan ta veldig lang tid for ålegress å reetablere seg etter endt påvirkning. Søker oppgir at ålegras i nærhet av Åmsosen har tidligere re-etablert seg relativt raskt etter påvirkning fra andre tiltak. Statsforvalteren mener det er positivt at ålegras re-etablerer seg, men viser til at det er noe forskjell mellom å fjerne ålegras ved mudring, og de effektene som kan forekomme ved det omsøkte tiltaket. Etter vår vurdering er det viktig å beskytte ålegras i nærheten av Åmsosen for å ivareta de økologiske funksjonene både under gjennomføring av tiltaket og i tiden rett etter.

Vi viser til figur 2A og B som viser at tiltakshaver har planlagt å trekke utfyllingsområdet enda lengre vekk fra den kjente utbredelsen av ålegras ved Åmsosen. Selv om utbredelsen av ålegrasenger kan variere i tid, er det nå svært lite utfyllingsområde som vil utføres i områder som ikke er registrert som tørrfallsområde i sjøkart. Dette betyr at utfyllingen vil komme i direkte konflikt med kun en liten andel av eventuelt ålegras. Slik Statsforvalteren vurderer saken, vil avbøtende tiltak kunne hindre at ålegras

¹⁷ Effekter av utslipp fra akvakultur på spesielle marine naturtyper, rødlista habitater og arter, kunnskapsstatus 2016. Havforskningsinstituttet. Rapport fra Havforskningen nr. 8-2016.

blir nedslammet som følge av partikkel-oppvirvling. Gitt at stabiliteten blir dokumentert i henhold til tillatelsens vilkår, vil arbeidene medføre kun en liten negativ påvirkning på ålegras.

Konsekvenser for fisk

Som nevnt har partikler fra sprengstein et høyere skadepotensiale for fisk enn naturlige partikler fordi de er skarpere, og har lettere for å feste seg på fiskens gjeller. I tillegg kan blakking av vannet resultere i at fisken finner det vanskeligere å finne næring, eller å unngå predatorer. Slik effekter vil gjelde både for fisk som oppholder seg i ålegras nær tiltaket og i de åpne vannmassene i fjorden.

I notatet fra Norconsult argumenteres det mot at utfyllingsarbeidene vil medføre negativ påvirkning på torsk i gytetiden. Det vises til at torsk gyter på større dyp, og vil derfor befinne seg lengre ut i fjorden enn der påvirkning av undervannstøy vil være betydelig. Statsforvalteren er enig i denne vurderingen, men viser til opplysninger fra Fiskeridirektoratet om gytefeltets egenskaper; at område har god eggretensjon som betyr at de eggene som gytes i Vatsfjorden blir i området. Det kan derfor forventes at ålegrasengene er av særlig stor betydning for yngel, og at disse vil kunne befinne seg nærmere tiltaket enn gytende voksne fisk. Vi har derfor vurdert at det er viktig at forutsetningen fra Fiskeridirektoratet om at arbeidene ikke gjennomføres i måneder januar-juni følges, av hensyn til oppbygging av kysttorsk-populasjonen.

Statsforvalteren er også opptatt av tiltakets effekt på laks og sjøørret tilknyttet Åmselva. Disse artene bruker ålegras som beite- og skjulested, og kan derfor være påvirket indirekte av negative påvirkning på naturtypen. I tillegg kan anleggsarbeidene være forstyrrende for laksesmolt. Smoltstadiet er den mest kritiske fasen av laksens livssyklus og mye av forvaltningen i forskjellige sektorer legger til rette for vellykket smoltifisering og utvandring. Blant annet er vassdragene kalket for å sikre best mulig vannkvalitet slik at smolten overlever, samt at tiltak rundt lakselus problematikken er rettet mot å sikre helsetilstand til smolten som er på utvandring. Det er både smoltens størrelse samt de fysiologiske endringer i forbindelse med smoltifiseringen som gjør at smolten blir særlig sårbar ved det planlagte tiltaket. Av føre-var-hensyn har Statsforvalteren vurdert at det er nødvendig å sette vilkår som å begrense arbeid i sjø også i den viktige utvandringstiden. Miljødirektoratet¹⁸ oppgir at tidspunkt for 50% utvandring av laksesmolt i andre Rogalandsvassdrag er mellom slutten av april og slutten av mai. Basert på vår kunnskap om Åmselva vil vi i et normalår forvente at smolten har vandret ut i løpet av de første dagene i juni. Blir det en sein/kald vår forventer vi en forskyvning med 1-2 uker. Det meste vil skje i mai, men ved å sette vilkår om tidsbegrensning til 15. juni så hindrer vi at laksesmolt blir påvirket dersom vi får en sein vår.

Effekt på sjøfugl

Det er gjort en rekke observasjoner av sjøfugl i tiltaksområdet og i nærliggende områder. Søker oppgir at de har aldri observert ærfugl i område, men at gråhegre og havørner holder til fra Stokkaura og lengre ut. Statsforvalteren mener at ålegrasenga i Nedre Vats utgjør et viktig næringsøksområde for fugl, og det brukes gjennom hele året. Flere rødlista arter, blant annet makrellterne (EN) og sjøorre (VU) er observert her i hekketida. Søker kjenner ikke til hekkeplasser i Åmsosen. Anleggsarbeidene vil medføre en del lyd, både over og under vannoverflaten. Dette kan virke forstyrrende for fuglelivet, og da særlig for de som søker mat under vannoverflaten. Statsforvalteren mener at det er uheldig at Åmsosen reduseres betydelig av tiltaket, men viser til at det er også andre områder i Vatsfjorden med lignende forhold, som vil kunne benyttes av fugl.

Fuglene er særlig sårbare i hekketida da de er stasjonære og har liten mulighet for å flytte på seg uten at dette går ut over reir/unger. Det er ikke gjennomført feltarbeid for å avdekke hvilke deler av tiltaksområdet og nærliggende områder som benyttes som hekkeområder. Anleggsarbeidene kan

---

¹⁸ Ugedal, O., Kroglund, F., Barlaup, B. og Lamberg, A. 2014. Smolt – en kunnskapsoppsummering. M126-214.

gjennomføres fra 15. juni, noe som er i hekketida for fugl. Etter naturmangfoldloven § 15 skal det ved enhver aktivitet unngås unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi. Da det er registrert fugl i hekketiden må Statsforvalteren være føre-var, og vi setter derfor vilkår om at det i arbeidene må tas hensyn til eventuelle hekkende fugl.

Avbøtende tiltak

Tiltakshaver har planlagt bruk av fiberduk for å hindre at finstoff fra sjøbunnen blir spredt under utfyllingsarbeidene. Mens dette avbøtende tiltaket vil hindre en del av finstoff-tilførsel til vannsøylen, kan det forventes at sprengstein og eventuell annen utfyllingsmasse også vil kunne medføre en blakking og medfølgende negative effekter. Dette gjelder for utfylling av sjeté og resterende utfylling i utfyllingsområdet. Søker har foreslått at duken kan legges slik at den brettes opp foran utfyllingen/sjeteen for å fungere som en siltgardin som er festet helt i bunn. Mens Statsforvalteren ser at denne metoden kan være interessant av hensyn til spredning av finstoff fra utfyllingsmassene, vil den ikke beskytte miljøet dersom underliggende sjøbunnsedimenter skulle fortrenses. Disse vil da spres fritt i vannsøylen. Statsforvalteren har derfor satt krav om bruk av siltgardin. Norconsult¹⁹ har foreslått at sjetéen vil gjøre at sjøen på innsiden vil være roligere med større potensiale for sedimentasjon av partikler, samt at sjetéen vil utgjøre en barriere mot miljøet ved videre utfylling i sjø. Dersom det ikke er andre hindringer for å beholde siltgardinen, så mener vi at når denne først er på plass så kan den gjerne benyttes gjennom hele utfyllingsperioden for å hindre at vann som blir fortrent ved utfylling, og som potensielt har høy partikkelkonsentrasjon, spres til omkringliggende miljø. Ved eventuell fjerning av denne, må tiltakshaver overvåke utfyllingsarbeidene nøye for å sikre at sjeten fungerer som en barriere for å hindre spredning av finstoff ut til vannmassene utenfor Øyra. Det skal tas bilde av tiltaksområdet under utfyllingsarbeidene for å dokumentere at sjetéen fungerer etter sin hensikt.

Spredning av plast

Det har de siste årene blitt rettet fokus på spredning av plastavfall fra utfyllingsmasser bestående av sprengstein. Søker har planlagt å bruke sprengstein fra dagen som utfyllingsmasser, og at det er i den forbindelse kun brukt skyteledninger som vil synke ved utfylling i sjø. Statsforvalteren har satt krav om bruk av siltgardin, som vil hindre spredning av eventuelt flytende avfall ut til Vatsfjorden. En sjeté vil fungere med samme hensikt. Det settes krav om effektiv oppsamling av eventuelt avfall, og loggføring av denne oppsamlingen.

Kompenserende tiltak

Tiltakshaver har indikert et ønske om å rydde i og restaurere et annet område øst for det omsøkte tiltaket (figur 4), ved å gjenopprette strandkanten og gjøre dette området mer attraktivt. Statsforvalteren er positiv til et slikt tiltak, og ser at dette kunne kompensere til en viss grad for tapet i Åmsosen.

---

¹⁹ Utfylling Åmsosen, Nedre Vats – Vurdering av avbøtende tiltak for å redusere fyllingens konsekvens på områdets naturverdier og økologisk funksjon. Norconsult. 05.02.2021.

Figur 4: Flyfoto som viser tiltaksområde i Åmsosen, og et område øst for Åmselva som er tiltenkt restaurert, omringet i rødt.

Samlet miljøpåvirkning

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring kan føre til oppvirvling av bunnsediment. Søker har foreslått bruk av duk for å hindre oppvirvling av finstoff. Det er ikke foretatt undersøkelser av forurensningsgraden innenfor tiltaksområdet, men utfyllingen vil medføre en tildekking av eventuell forurensning som vil bedre miljøkvaliteten. Partikkelspredning fra utfyllingsmassene kan påvirke nærliggende natur. Fisk og sjøfugl kan bli påvirket av tiltaket, gjennom tap av funksjonsområder (bløtbunnsområder) og forstyrrelser på grunn av anleggsarbeid. Ved å utføre arbeidet utenfor gytetiden og utvandringstid for laks, forventes det at effekter på fisk blir minimal. Tiltaket er tidsbegrenset, og vil derfor bare føre til en forverring av vannforekomsten mens arbeidene pågår. Tiltaket vil medføre et varig tap av bløtbunnsområder, men det er andre områder i Vatsfjorden som har samme funksjon.

På bakgrunn av arbeidenes omfang, planlagt utførelse og arbeidenes varighet, mener Statsforvalteren at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet, jf. miljømålet i vannforskriftens § 4.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljøet som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Statsforvalteren har under gjort en vurdering av forslaget til søker når det gjelder tiltak som skal hindre negative konsekvenser på naturmiljøet som følge av arbeidene, jf. naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon

Vurdering av tiltaket etter vannforskriften og naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli påvirket. Statsforvalteren har vektlagt at tiltaket tidligere er gitt en tillatelse etter forurensningsloven til arbeidene, og at Vindafjord kommune har bekreftet at tiltaket er i samsvar med planbestemmelsene for området. Statsforvalterens vurdering er en innstramning av arbeidene i forhold til tidligere gitte tillatelse, basert på bedret kunnskapsgrunnlag.

Tiltaket er avgrenset i tid, og fastsatt vilkår vil føre at det er minst mulig konflikt med fisk og fugl i område. Statsforvalteren finner derfor å kunne gi tillatelse til arbeidene i sjø i Åmsosen, Nedre Vats, Vindafjord kommune, på visse vilkår.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknaden av 30.10.2020, og opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, gir Statsforvalteren i Rogaland på visse vilkår Jakob Hatteland Bygg AS tillatelse til utfylling i sjø ved Åsmosen, Nedre Vats i Vindafjord kommune. Tillatelsen omfatter utfylling i sjø av inntil ca. 45 000 m³ sprengstein, over et areal på ca. 16 000 m².

Ved avgjørelsen om tillatelse, og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer for beslutningen. Søknaden er også vurdert etter bestemmelsene i vannforskriften. Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.
2. Tiltakshaver er ansvarlig for å gi beskjed til Statsforvalteren når arbeidene i sjø starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. Arbeider i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø. Arbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig.
5. Arbeid i sjø er ikke tillatt i perioden 15. januar -15. juni av hensyn til hoved utvandringstid for laksesmolt fra Åmselva, og gyte- og larveperioden for torsk.

6. Tiltakshaver må undersøke tiltaksområdet og nærliggende områder (innenfor en radius på 100 m fra tiltaksområdet) for hekkende fugl. Dette må gjøres før eventuelt oppstart av arbeider 15. juni og hver uke frem til 31. juli. Første undersøkelse må gjennomføres av kvalifisert personell for å få oversikt over de mest sannsynlige hekkeplassene og eventuell aktivitet på disse (arter som hekker, tilstedeværelse av andre arter, m.m.). Ved funn av hekkende fugl må tiltakshaver kontakte Statsforvalteren og arbeidene må tilpasses. Eksempelvis kan det ikke foregå arbeider som gjør direkte skade på reir og/eller unger.
7. Utfyllingsområdet skal avgrenses til redusert areal og skal opparbeides slik det er angitt i tegninger fra Holon AS «En landskapsarkitektvurdering med hensyn til marinbiologi» av 21.01.2021.
8. I forkant av arbeidene skal det etableres en siltgardin som omfavner hele området for utfylling. Siltgardin skal plasseres slik at den kommer i minst mulig kontakt med ålegras, og minst mulig ålegras skal være innenfor siltgardinen. Ålegras som er innenfor siltgardin, kan flyttes til et annet område der vekstvilkår er oppfylt.

Det skal gjennomføres daglig tilsyn med siltgardin for å sikre at denne fungerer etter sin hensikt. Inspeksjon skal loggføres og vedlegges sluttrapport jf. vilkår 15. Siltgardin skal ikke fjernes før 14 dager etter endt arbeid.

9. Utfylling til sjeté
  - 9.1. Utfylling til sjeté skal gjennomføres innenfor siltgardin jf. vilkår 6.
  - 9.2. I forkant av utfyllingsarbeidene skal det gjennomføres en dybdekontroll utenfor planlagt utfyllingsområde og ved nærliggende brygger. Dybdekontroll skal dekke de områdene der en påvirkning som følge av utfyllingsarbeidene kan forventes.
  - 9.3. Det skal benyttes rene masser til utfylling av sjeté. Massene kan kun inneholde skyteledninger som synker. Dersom det oppdages flytende plastavfall innenfor siltgardinen, skal dette samles effektivt. Mengde avfall samlet skal loggføres.
  - 9.4. Det skal gjennomføres en etterkontroll av dybde jf. vilkår 7.2 minst 7 dager etter at sjetéen er ferdigstilt. Informasjon fra før- og etterkontroll av sjødybde skal sendes til Statsforvalteren sammen med miljøgeotekniske undersøkelser for godkjenning.
10. Utfylling av resterende utfyllingsområde.
  - 10.1. Utfylling av resterende utfyllingsområdet kan kun skje etter at miljøgeoteknisk rapport og dybdemålinger etter sjeté-utfylling foreligger og er skriftlig godkjent av Statsforvalteren.
  - 10.2. Det er tillatt å bruke rene sprengsteinsmasser til utfylling. Massene kan kun inneholde skyteledninger som synker. Dersom det likevel oppdages plastavfall i sjøen under arbeidene, må dette samles effektivt og loggføres.
  - 10.3. Utfylling av resterende areal kan gjennomføres bak sjeté uten siltgardin, forutsatt at det er sikret at sjetéen fungerer som en barriere mot spredning av finstoff. Dersom siltgardinen fjernes før utfylling av resterende areal er ferdigstilt, skal det føres daglig kontroll mens utfyllingsarbeidene pågår, for å kontrollere at det ikke foregår spredning av finstoff utenfor utfyllingsområdet. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning, må arbeidene stanses og tiltak iverksettes for å hindre partikkelspredning.
  - 10.4. Det skal gjennomføres en etterkontroll av dybde utenfor utfyllingsområdet og ved nærliggende brygger. Etterkontroll skal gjennomføres på de samme plasser som brukt

i forhåndskontroll, jf. vilkår 7.2. Det at Statsforvalteren setter vilkår om etterkontroll fritar ikke tiltakshaver fra privat rettslige klager i ettertid av utført arbeid.

11. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i gjeldende *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442; Klima- og miljødepartementets).
12. Før anleggsarbeidene starter, skal tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks hvis det viser seg at arbeidet medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen oversendes til Statsforvalteren før oppstart av arbeidet.
13. Under gjennomføring av tiltaket skal virksomheten overvåke tiltaket blant annet for:
  - Å sørge for at avbøtende tiltak som utføres er tilstrekkelig effektive til å hindre uønskede effekter.
  - Å kunne iverksette strakstiltak ved behov.
  - Å dokumentere at krav i tillatelse overholdes.
14. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø, er tiltakshaver ansvarlig for at Statsforvalteren varsles umiddelbart. Avvik skal loggføres.
15. Når arbeidet i sjø er ferdig skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Sluttrapporten skal minst inneholde følgende vedlegg: loggført inspeksjon av siltgardin, evt. sjeté, loggført oppsamlet avfall, mengde utfylt masse i hele utfyllingsområdet, dybdekontroll data. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Statsforvalteren innen 8 uker etter avsluttet arbeid i sjø.
16. Tillatelsen gjelder i tre (3) år fra utløp av klagefristen.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Åmsosen, Nedre Vats i Vindafjord kommune, isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i tillatelsen medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. forurensningsloven § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut til offentlig ettersyn på internettsiden til Statsforvalteren i Rogaland www.statsforvalteren.no/rogaland under emnet *Miljø og klima*.

Varsel om gebyr

Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Statsforvalterens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende **gebyr sats 5** jf. forurensningsforskriften §39-4 *Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endringer av tiltalser*. Jakob Hatteland Bygg AS skal derfor betale et gebyr på **kr. 67 600.-** for Statsforvalterens behandling av søknaden om tillatelse. Etter forvaltningsloven § 16 har partene i en sak rett til å uttale seg før vedtaket blir gjort. Eventuelle merknader til varsel om fastsetting av saksbehandlingsgebyr sendes til Statsforvalteren innen 3 uker fra varselet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Statsforvalteren i Rogaland, postboks 59 Sentrum, 4001 Stavanger, eller til sfropost@statsforvalteren.no.

Dette vedtaket kan klages på til miljødirektoratet av berørte parter innen 3 uker etter at de er blitt gjort kjent med vedtaket. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes til Statsforvalteren i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
fylkesmiljøvern sjef

Kirsten Redmond Kristiansen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Jon Aarekol	Eikanesvegen 31	5578	Nedre Vats
Vindafjord kommune	Rådhusplassen 1	5580	Ølen
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Inger Louise Jøtne	Eikanesvegen 59	5578	NEDRE VATS
ING JOHN ALVSEIKE RÅDGIVENDE INGENIØRFIRMA	Breidablikgata 143	5527	HAUGESUND
Heidi Nordtveit	Eikanesvegen 25	5578	NEDRE VATS
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER
Karl Gudvin Ohm	Vormestrandvegen 759	4235	Hebnes
Tore Nordtveit	Eikanesvegen 25	5578	NEDRE VATS
Torger Audun Ohm	Stokkastrandvegen 34	5578	NEDRE VATS
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Ståle Jøtne	Eikanesvegen 59	5578	NEDRE VATS
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Norges Miljøvernforbund avd. Vats/Yrke			
Wenke Karin Sørbotten	Raunesvegen 119	5578	NEDRE VATS